

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.6.2017.
COM(2017) 329 final

2017/0134 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama (Uredba o BND-u)
kojom se stavljaju izvan snage Direktiva Vijeća 89/130/EEZ, Euratom i Uredba Vijeća
(EZ, Euratom) br. 1287/2003**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Bruto nacionalni dohodak (BND) čini osnovicu za izračun najvećeg dijela vlastitih sredstava u proračunu Europske unije (EU). Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003 od 15. srpnja 2003. o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama („Uredba o BND-u”)¹ utvrđuje se statistička osnovica za izračun i provjeru statističkih podataka o BND-u za potrebe vlastitih sredstava.

Komisija smatra da je potrebno preispitati Uredbu o BND-u zbog sljedećih razloga:

- nova „odluka o vlastitim sredstvima”, Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom o sustavu vlastitih sredstava Europske unije², donesena je 26. svibnja 2014. te je stupila na snagu 1. listopada 2016. U toj se odluci navodi da se, za potrebe vlastitih sredstava, BND država članica utvrđuje u skladu s Uredbom (EU) br. 549/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji (ESA 2010.),
- ESA 2010.³ donesena je 21. svibnja 2013. te je u rujnu 2014. postala novi standard za izračun nacionalnih računa u EU-u. Time se zamjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 2223/96 od 25. lipnja 1996. o Europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Zajednici⁴ (ESA 95),
- u Tematskom izvješću Europskog revizorskog suda br. 11/2013, „Dobivanje točnih podataka o bruto nacionalnom dohotku (BND): strukturiraniji i usmjereniji pristup poboljšao bi djelotvornost Komisijine provjere”⁵, iznesen je niz preporuka o načinima poboljšanja tog rada,
- u „Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o metodi izrade statistike EU-a: vizija za sljedeće desetljeće”⁶ utvrđuju se, među ostalim, prijedlozi za integriranje postupaka izrade statistike, kao što su usklađivanje datuma dostave podataka o nacionalnim računima i njihovo unošenje u jedinstveni informatički sustav,
- s obzirom na to da se podaci o BND-u upotrebljavaju za potrebe različite od vlastitih sredstava te radi održavanja statističke cjelovitosti smatra se da je druga pravna osnova za izradu statistike, članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), primjerenija nego postojeća pravna osnova, Odluka Vijeća 2000/597/EZ, Euratom od 29. rujna 2000. o sustavu vlastitih sredstava Zajednica⁷, koja je ionako stavljena izvan snage,
- u okviru Europskog statističkog sustava (ESS) odlučeno je da se njegove komitološke ovlasti koncentriraju u jedan odbor, Odbor za Europski statistički sustav (ESSC). To znači da bi postojeći Odbor za BND trebalo zamijeniti formalnom stručnom skupinom.

¹ SL L 181, 19.7.2003., str. 1.

² SL L 168, 7.6.2014., str. 105.

³ SL L 174, 26.6.2013., str. 1.

⁴ SL L 310, 30.11.1996., str. 1.

⁵ SL C 362, 12.12.2013., str. 2.

⁶ COM(2009) 404 od 10.8.2009.

⁷ SL L 253, 7.10.2000., str. 42.

- **Usklađenost s postojećim odredbama politike u tom području politike**

Prijedlog je po sadržaju vrlo sličan Uredbi (EZ, Euratom) br. 1287/2003. Međutim, odredbe prijedloga bit će podijeljene između Uredbe koju donosi Vijeće i Europski parlament i Odluke Komisije kojom se utvrđuje rad formalne stručne skupine koja će zamijeniti Odbor za BND.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

Nije primjenjivo.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Članak 338. UFEU-a pravna je osnova za europsku statistiku. U skladu s člankom 338. stavkom 1. Europski parlament i Vijeće, odlučujući u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, donose mjere za izradu statistike kada je to potrebno za obavljanje djelatnosti EU-a. Člankom 338. stavkom 2. utvrđuju se zahtjevi za izradu europske statistike pri čemu se navodi da ona mora biti u skladu sa standardima nepristranosti, pouzdanosti, objektivnosti, znanstvene neovisnosti, isplativosti i statističke povjerljivosti.

Primjena članka 338. stavka 1. UFEU-a kao pravne osnove predstavlja promjenu u odnosu na Uredbu (EZ, Euratom) br. 1287/2003 čija je pravna osnova bio članak 8. stavak 2. prijašnje odluke o vlastitim sredstvima, Odluke 2000/597/EZ, Euratom. Nova odluka o vlastitim sredstvima (Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom) ne sadržava sličnu pravnu osnovu za donošenje nove Uredbe o BND-u.

Glavna je svrha ove Uredbe uskladiti BND s Uredbom (EU) br. 549/2013 čija je pravna osnova i članak 338. stavak 1. Podaci o BND-u upotrebljavaju se, osim toga, za potrebe različite od vlastitih sredstava, osobito za nacionalne ekonomske politike i različite politike Unije. U skladu s prethodno navedenim, članak 338. stavak 1. UFEU-a predstavlja odgovarajuću i primjerenu pravnu osnovu. Primjenom članka 338. stavka 1. UFEU-a moguće je u obzir uzeti i podupirati politiku prikazanu u novoj odluci o vlastitim sredstvima te istodobno naglasiti statistički obuhvatniji sadržaj te nove predložene Uredbe.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Načelo supsidijarnosti primjenjuje se u onoj mjeri u kojoj prijedlog nije u isključivoj nadležnosti Unije.

Prijedlog ove Uredbe izrađen je s namjerom jačanja usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti ukupnog iznosa BND-a. Podaci o BND-u mogu se, u svrhu utvrđivanja doprinosa proračunu EU-a, provjeravati samo na razini EU-a. Države članice, djelujući samostalno, ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti ciljeve predloženog djelovanja radi osiguravanja usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti. Učinkovitije djelovanje može se poduzeti na razini EU-a na temelju pravnog akta EU-a.

Unija stoga u ovom području može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je ono utvrđeno člankom 5. Ugovora.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se obuhvaća prikupljanje podataka o BND-u. U skladu s prijelaznom odredbom iz članka 10. stavka 1. ESA-e 2010. konačni jedinstveni režim ubiranja vlastitih sredstava trebala bi i dalje biti ESA 95 dok je na snazi Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica⁸. Odluka 2007/436/EZ, Euratom sada je zamijenjena pa stoga u skladu s time treba prilagoditi prikupljanje podataka o BND-u.

Predložene promjene stanja na temelju Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003 sastoje se od prilagođavanja izvješćivanja o podacima o BND-u ESA-i 2010. te uvođenja Odbora za Europski statistički sustav (ESSC) kao odgovarajućeg komitološkog odbora umjesto Odbora za BND kao dio nove strukture Europskog statističkog sustava (ESS) u cilju poboljšanja koordinacije i partnerstva u jasnoj piramidalnoj strukturi unutar ESS-a, pri čemu ESSC predstavlja najviše strateško tijelo. U veljači 2012.⁹ ESSC je pružio potporu tom novom pristupu.

Time se ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva Uredbe.

- **Odabir instrumenta**

Instrument je istovjetan onomu koji se primjenjuje za postojeće zakonodavstvo. Međutim, nakon stupanja na snagu Uredbe bit će potrebna nova odluka Komisije kojom će se osnovati stručna skupina za BND.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINAKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Treba napomenuti da ova Uredba predstavlja jednostavno ažuriranje postojeće uredbe koje je potrebno kako bi se u obzir uzele nova pravna osnova, nova odluka o vlastitim sredstvima i s njom povezano zakonodavstvo, ESA 2010. te preporuke iz posebne revizije Europskog revizorskog suda.

Na temelju standarda Komisije, pri evaluaciji je primijenjen sustav Eurostata za evaluaciju postojećeg zakonodavstva, uključujući evaluaciju Europskog statističkog programa¹⁰, te je na njemu temeljen središnji dio cijelog postupka. Osim toga, svake se godine provode korisničke ankete kako bi se dobila bolja saznanja o korisnicima, njihovim potrebama i njihovu zadovoljstvu uslugama koje pruža Eurostat. Eurostat upotrebljava rezultate evaluacija radi unapređenja postupka izrade statističkih informacija i vlastitih statističkih rezultata. Njih se uvrštava u različite strateške planove kao što je program rada i plan upravljanja.

Među dionicima (korisnici i države članice) do 2013. redovito su provedeni tekući pregledi Eurostatovih proizvoda. Najnoviji takav pregled za nacionalne račune proveden je 2010.¹¹ Pregledom je obuhvaćen čitav skup nacionalnih računa, no rezultati su relevantni za BND koji predstavlja ključni agregat.

⁸ SL L 163, 23.6.2007., str. 17.

⁹ 12. sastanak ESSC-a, 12. veljače 2012.

¹⁰ Vidjeti <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/evaluation>

¹¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4375784/08-National+Accounts-RR-2011.pdf/>

Zadovoljstvo korisnika mjereno je indeksom zadovoljstva (SI)¹² za niz čimbenika. Indeks zadovoljstva za usporedivost među državama i regijama (ključni element ovog prijedloga) iznosio je 0,8. Provedena je preporuka o poboljšanju metapodataka.

Što se tiče Odbora za BND, koji će biti zamijenjen formalnom stručnom skupinom, zabilježeni su visoki rezultati indeksa zadovoljstva za mogućnost da države članice pridonose odlukama unutar Odbora za BND te da ih pripremaju (1,0), uloge Odbora za BND u doprinosu razvoju metodologije u području nacionalnih računa (1,0) te opće učinkovitosti Odbora za BND (0,83). U pogledu potonjeg i kao odgovor na dobivene primjedbe uvedena su poboljšanja s obzirom na jezik sastanaka (koji se sada održavaju na engleskom jer prevoditelji nisu uvijek dobro razumijevali tehnička pitanja) i dostupnost popisa izvora i metoda za izračun BND-a. Proveden je i prijedlog za pronalaženje najboljeg metodološkog rješenja za izračun i raspodjelu usluga financijskog posredovanja indirektno mjerenih (FISIM).

Odbor za BND svake godine na svojem jesenskom sastanku daje mišljenje o primjerenosti podataka o BND-u za potrebe vlastitih sredstava. To je mišljenje uvijek bilo pozitivno.

- **Savjetovanja s dionicima**

O prijedlogu se detaljno raspravljalo na sastancima Odbora za BND u 2012. (dvije sjednice), 2013. (dvije sjednice), 2015. (jedna sjednica) i 2016. (dvije sjednice). Postoji podrška prijedlogu o prosljeđivanju podataka i izvješćima o kvaliteti, popisima izvora i metoda za izračun BND-a, poboljšanoj integraciji Odbora za BND u opću upravljačku strukturu Europskog statističkog sustava (ESS), postupku provjere te o informativnim posjetima. Odbor za BND pozdravlja predloženo usklađivanje datuma obavijesti o BND-u s programom prijenosa ESA-e i datumom obavijesti o EDP-u, 30. rujna.

Odbor za Europski statistički sustav (ESSC) podržao je tekst prijedloga na svojem sastanku u svibnju 2013. O razvoju događaja redovito su obavještavani i direktori za makroekonomsku statistiku tijekom njihovih sastanaka.

- **Stjecanje i primjena stručnog znanja**

Provedena su savjetovanja s nacionalnim statističkim tijelima u državama članicama u okviru Odbora za BND i sastanaka direktora za makroekonomsku statistiku (vidjeti prethodno navedeno).

U prijedlog su ugrađene i preporuke iz posebnog izvješća Europskog revizorskog suda o BND-u.

- **Procjena učinka**

Prijedlogom se državama članicama nameće manje opterećenje nego što je to trenutačno slučaj jer bi se bez prelaska na ESA-u 2010. za potrebe vlastitih sredstava od država članica moglo zahtijevati da izrađuju dva posebna računa, po jedan za svaki standard. Vremenskim usklađivanjem dostave podataka o vlastitim sredstvima koja se temelje na BND-u s dostavom podataka za druge potrebe nacionalnog računovodstva (npr. agregati nacionalnih računa, statistike o prekomjernom dugu i deficitu) isto se tako smanjuje opterećenje država članica u pogledu izvješćivanja.

¹² Indeks zadovoljstva (SI) utvrđen je kao broj pozitivnih mišljenja („dobro” ili „vrlo dobro”) umanjen za broj negativnih mišljenja („loše” ili „vrlo loše”) podijeljen s brojem pozitivnih i negativnih mišljenja. Njegove vrijednosti kreću se u rasponu od –1 do 1. Vrijednost mu iznosi 1 ako ne postoje „loše” ili „vrlo loše” ocjene, a –1 ako ne postoje „dobre” ili „vrlo dobre” ocjene.

Prelaskom na ESA-u 2010. poboljšat će se kvaliteta podataka o vlastitim sredstvima koja se temelje na BND-u.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjenje**

Prijedlogom se ispunjavaju ciljevi pojednostavnjenja iz programa REFIT djelomično vremenskim usklađivanjem dostave podataka o vlastitim sredstvima koja se temelje na BND-u s dostavom podataka za druge potrebe nacionalnog računovodstva, a djelomično prelaskom na ESA-u 2010. za potrebe vlastitih sredstava radi izbjegavanja toga da države članice izrađuju dva posebna računa, jedan za ESA-u 2010. i jedan za ESA-u 95.

S obzirom na to da prijedlog ima utjecaj samo na nacionalne računovođe u državama članicama, on nema utjecaja na poduzeća.

- **Temeljna prava**

Nije primjenjivo.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Nisu potrebna dopunska proračunska sredstva.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Kao što je bio slučaj i s postojećom Uredbom o BND-u, predviđeno je podnošenje izvješća o njezinoj primjeni nakon tri godine, odnosno do 31. prosinca 2022. Time će se obuhvatiti pitanja kao što su pravodobnost i kvaliteta popisa izvora i metoda za izračun BND-a te podataka o BND-u, funkcioniranje Odbora za Europski statistički sustav (ESSC) i formalne stručne skupine te poboljšanja uvedena u vezi s BND-om.

Komisija najkasnije pet godina nakon početka primjene ove Uredbe provodi evaluaciju ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvješće o glavnim nalazima. Evaluacija se provodi u skladu s Komisijinim smjernicama za bolju regulativu¹³.

Države članice Komisiji dostavljaju informacije potrebne za pripremu tog izvješća.

Provjeru BND-a za potrebe vlastitih sredstava temeljito preispituje Europski revizorski sud u poglavlju „Prihodi” svojeg godišnjeg izvješća.

O aktivnostima u ovom području izvješćuje se jednom u dvije godine na sastanku direktora za makroekonomsku statistiku.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nema.

- **Detaljno objašnjenje posebnih odredbi prijedloga**

Struktura prijedloga temelji se na postojećoj Uredbi o BND-u. Glavne su promjene ukratko prikazane kako slijedi:

Preambula i uvodne izjave

¹³ SWD(2015) 111.

Kako bi se naglasila statistička cjelovitost pri obračunavanju i usklađivanju podataka o BND-u pravna je osnova članak 338. stavak 1. UFEU-a. Dodana su upućivanja na novi statistički zakon¹⁴ i na Kodeks prakse europske statistike¹⁵, kao i upućivanja na zakonodavstvo o vlastitim sredstvima.

Članak 1.: Definicija

U ovom se članku definira BDP i BND. Nema nikakve bitne promjene. Radi se o ažuriranju standarda koji se primjenjuje u ESA-i 95 i ESA-i 2010.

Članak 2.: Prosljeđivanje podataka, revizije i izvješća o kvaliteti

Predlaže se da se podaci prosljeđuju Eurostatu do 30. rujna umjesto 22. rujna. To će se uskladiti s datumom dostave drugih podataka o nacionalnim računima te će se time državama članicama smanjiti opterećenje u vezi s izvješćivanjem.

Članak 3.: Popis izvora i metoda za izračun BND-a

Prilagodba na ESA-u 2010. Zbog dugotrajnosti postupka ratifikacije zakonodavstva o vlastitim sredstvima, rok za dostavljanje popisa izvora i metoda već je istekao. Ovim se člankom predviđa i vremenski plan za ažuriranje popisa izvora i metoda.

Članak 4.: Stručna skupina za BND

Komisija je predložila novu strukturu Europskog statističkog sustava (ESS) radi poboljšanja koordinacije i partnerstva u jasnoj piramidalnoj strukturi unutar ESS-a pri čemu Odbor za Europski statistički sustav (ESSC) predstavlja najviše strateško tijelo. Jedan je aspekt ove reorganizacije koncentriranje komitoloških ovlasti u ESSC-u. U veljači 2012.¹⁶ ESSC je pružio potporu tom novom pristupu. Kao rezultat, za nekomitološki posao koji se trenutačno obavlja u Odboru za BND, uključujući godišnje mišljenje o primjerenosti podataka o BND-u koje svake godine podnose države članice za potrebe vlastitih sredstava, bit će odgovorna nova formalna stručna skupina koju će osnovati Komisija. Određivanje glavnine nekomitoloških zadataka Odbora za BND koje su određene u postojećoj Uredbi o BND-u sada se prepušta Odluci Komisije.

Članak 5.: Postupak provjere. Pojašnjenja o ispravnoj provedbi ESA-e. Poboljšanja u postupcima obračunavanja

Komisija će i dalje biti odgovorna za provjeru izvora i metoda za izračun BND-a. Donošenjem ESA-e 2010. Komisija postaje odgovorna i za pojašnjavanje ispravne provedbe ESA-e 2010.

Članak 6.: Informativni posjeti

Na temelju postojeće Uredbe o BND-u mogući su „informativni posjeti”, no nejasno je od čega se oni sastoje. Tim bi se posjetima mogla istraživati „kvalitativna” (tj. usklađenost s ESA-om 2010.) ili „kvantitativna” (tj. neposredna provjera izračuna) pitanja. Europski revizorski sud predložio je Komisiji (Eurostatu) da se više usredotoči na potonje.

Razlog za postojanje različitih vrsta informativnih posjeta za potrebe BND-a u odnosu na druga vlastita sredstva je taj da, unatoč tome što Eurostat posjeduje više znanja o metodologiji ESA-e, države članice u većoj mjeri posjeduju praktično stručno znanje o provedbi te metodologije za izradu nacionalnih procjena.

¹⁴ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.)

¹⁵ Odbor za europski statistički sustav (ESSC) podržao ga je 28. rujna 2011.

¹⁶ 12. sastanak ESSC-a, 12. veljače 2012.

Članak 7.

Odboru za Europski statistički sustav (ESSC) dodijeljena je uloga pomaganja Komisiji u donošenju komitoloških mjera potrebnih za usklađivanje BND-a. Stoga se ESSC-om zamjenjuje Odbor za BND koji prestaje postojati.

Članak 8.: Izvješćivanje

Komisija podnosi izvješća Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 9.: Stavljanje izvan snage postojećeg zakonodavstva

Nakon stavljanja izvan snage postojeće Uredbe o BND-u i Direktive o BND-u potrebno je nastaviti provoditi odluke donesene na temelju tih instrumenata.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama (Uredba o BND-u)
kojom se stavljaju izvan snage Direktiva Vijeća 89/130/EEZ, Euratom i Uredba Vijeća
(EZ, Euratom) br. 1287/2003**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Sve veći udio vlastitih sredstava Unije na temelju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama („BND”) država članica čini neophodnim daljnje jačanje usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti ovog agregata.
- (2) Statistička cjelovitost uz poštovanje načela Kodeksa prakse europske statistike, kako ga je preispitao i ažurirao Odbor za Europski statistički sustav 28. rujna 2011., i Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷ od osobite je važnosti u slučajevima u kojima se statistika izravno upotrebljava u administrativne svrhe.
- (3) Ti podaci predstavljaju i važan analitički alat za koordinaciju nacionalnih ekonomskih politika i za različite politike Unije.
- (4) U skladu s člankom 2. stavkom 7. Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom, za potrebe vlastitih sredstava, BND znači godišnji BND po tržišnim cijenama kako je predviđeno u Prilogu A Uredbi (EU) br. 549/2013 („ESA 2010.”). Osim toga, u skladu s člankom 10. stavkom 1. Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom¹⁸, i podložno njezinu članku 10. stavku 2., Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom¹⁹ stavljena je izvan snage.
- (5) Od presudne je važnosti da su podaci o BND-u usporedivi pa bi oni stoga trebali biti usklađeni s odgovarajućim definicijama i računovodstvenim pravilima ESA-e 2010. U

¹⁷ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

¹⁸ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

¹⁹ Odluka Vijeća 2007/436/EZ, Euratom od 7. lipnja 2007. o sustavu vlastitih sredstava Europskih zajednica (SL L 163, 23.6.2007., str. 17.).

tu bi svrhu postupci procjene i temeljni podaci koji se stvarno upotrebljavaju trebali omogućiti ispravnu primjenu definicija i računovodstvenih pravila ESA-e 2010.

- (6) Od presudne je važnosti da su izvori i metode koje se upotrebljavaju za obračunavanje BND-a pouzdani. To znači da bi u najvećoj mogućoj mjeri trebalo primjenjivati pouzdane tehnike na robusne, prikladne i ažurirane osnovne statističke podatke.
- (7) Od presudne je važnosti da su podaci o BND-u sveobuhvatni te bi stoga trebali uzimati u obzir i aktivnosti koje se ne bilježe u statističkim istraživanjima ili nisu prijavljene poreznim, socijalnim i drugim upravnim tijelima. Poboľjšano praćenje BND-a pretpostavlja razvijanje prikladnih statističkih osnovica i postupaka procjene te provedbu primjerenih prilagodbi.
- (8) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu ove Uredbe dostavljanjem podataka o BND-u za potrebe vlastitih sredstava, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za poduzimanje mjera koje se odnose na popis izvora i metoda koje se upotrebljavaju za izračun BND-a i njegovih sastavnih dijelova u skladu s ESA-om 2010. te mjera usmjerenih na poboljšanje usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti podataka o BND-u država članica. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
- (9) Uredbom Vijeća (EU, Euratom) br. 608/2014²¹ predviđeni su inspekcijski posjeti državama članicama u svrhu provjere vlastitih sredstava. Osim tih inspekcija Komisija bi trebala imati pravo provoditi informativne posjete u vezi s BND-om radi osiguravanja usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti podataka o BND-u. Sudjelovanje predstavnika nacionalnih statističkih tijela u informativnim posjetima u vezi s BND-om drugim državama članicama trebalo bi pridonijeti transparentnosti postupka provjere BND-a.
- (10) U skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 223/2009 od Odbora za Europski statistički sustav (ESSC) zatraženo je da osigura svoje stručne smjernice.
- (11) Odbor za BND iz članka 4. Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003²² donosio je mišljenja, pružao savjete te pomagao Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. U okviru strategije za novu strukturu Europskog statističkog sustava čiji je cilj poboljšati koordinaciju i partnerstvo u jasnoj piramidalnoj strukturi unutar Sustava, Odbor za Europski statistički sustav, osnovan Uredbom (EZ) br. 223/2009, trebao bi imati savjetodavnu ulogu i pomagati Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti. U tom bi smislu Odbor za BND trebalo zamijeniti Odborom za europski statistički sustav u svrhu pomaganja Komisiji u izvršavanju njezinih provedbenih ovlasti na temelju postojeće Uredbe. Unatoč tomu, za potrebe drugih funkcija koje je prethodno obavljao Odbor za BND na temelju Uredbe (EZ, Euratom) br. 1287/2003, a što nije povezano s pomaganjem u izvršavanju provedbenih ovlasti Komisije, Komisija bi trebala osnovati formalnu stručnu skupinu koja bi joj pomagala u slučaju takvih drugih potreba.

²⁰ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

²¹ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 608/2014 od 26. svibnja 2014. o utvrđivanju provedbenih mjera za sustav vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 29.).

²² Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 1287/2003 od 15. srpnja 2003. o usklađivanju bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama (Uredba o BND-u) (SL L 181, 19.7.2003., str. 1.).

- (12) Direktivom Vijeća 89/130/EEZ, Euratom²³ i Uredbom (EZ, Euratom) br. 1287/2003 utvrđen je postupak za provjeru i procjenu usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti podataka o BNP-u i BND-u u okviru odbora za BNP i BND u kojima države članice i Komisija blisko surađuju. Taj bi postupak trebalo prilagoditi tako da se u obzir uzmu upotreba BND-a u skladu s ESA-om 2010. za potrebe vlastitih sredstava, izmijenjeni vremenski plan za stavljanje na raspolaganje vlastitih sredstava te nedavne promjene unutar Europskog statističkog sustava. Stoga bi navedene akte trebalo staviti izvan snage,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Definicija i izračun bruto nacionalnog dohotka po tržišnim cijenama

Članak 1.

1. Bruto nacionalni dohodak po tržišnim cijenama (BND) i bruto domaći proizvod po tržišnim cijenama (BDP) definiraju se u skladu s Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa (ESA 2010.) utvrđenim Uredbom (EU) br. 549/2013.

2. U skladu s točkom 8.89. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013, BDP znači konačni rezultat proizvodne aktivnosti rezidentnih proizvodnih jedinica. Može se definirati na tri načina:

- (a) proizvodni pristup: BDP je zbroj bruto dodane vrijednosti različitih institucionalnih sektora ili različitih djelatnosti uvećan za poreze i umanjen za subvencije na proizvode (koje se ne dodjeljuju sektorima i djelatnostima). On je isto tako izravnavajuća stavka u računu proizvodnje ukupnog gospodarstva;
- (b) rashodovni pristup: BDP je zbroj krajnjih upotreba roba i usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice (finalna potrošnja i bruto investicije) uvećan za izvoz i umanjen za uvoz roba i usluga;
- (c) dohodovni pristup: BDP je zbroj upotreba u računu stvaranja dohotka ukupnog gospodarstva (naknade zaposlenicima, porezi na proizvodnju i uvoz umanjen za subvencije, bruto poslovni višak i mješoviti dohodak ukupnog gospodarstva).

3. U skladu s točkom 8.94. Priloga A Uredbi (EU) br. 549/2013, BND znači ukupni primarni dohodak koji primaju rezidentne institucionalne jedinice: naknade zaposlenicima, porezi na proizvodnju i uvoz umanjen za subvencije, vlasnički dohodak (potraživanja minus dugovanja), bruto poslovni višak i bruto mješoviti dohodak. BND predstavlja BDP umanjen za primarni dohodak koji plaćaju rezidentne institucionalne jedinice nerezidentnim institucionalnim jedinicama uvećan za primarni dohodak koji rezidentne institucionalne jedinice primaju iz ostatka svijeta.

²³ Direktiva Vijeća 89/130/EEZ, Euratom od 13. veljače 1989. o usklađivanju obračunavanja bruto nacionalnog proizvoda po tržišnim cijenama (SL L 49, 21.2.1989., str. 26.).

Poglavlje II.

Prosljeđivanje podataka o BND-u i dodatnih informacija

Članak 2.

1. Države članice utvrđuju BND u skladu s člankom 1. u smislu redovitog obračunavanja nacionalnih računa.
2. Svake godine prije kraja rujna države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) u okviru nacionalnih računovodstvenih postupaka podatke o ukupnom BND-u i njegovim sastavnim dijelovima, u skladu s definicijama iz članka 1. Ukupni iznosi za BDP i njegovi sastavni dijelovi mogu se prikazati u skladu s trima pristupima iz članka 1. stavka 2. Dostavljenim podacima obuhvaća se prethodna godina i sve promjene iznosa za prethodne godine.
3. Pri dostavljanju podataka iz stavka 2., države članice Komisiji (Eurostatu) šalju izvješće o kvaliteti podataka o BND-u. U izvješću se dostavljaju potrebne informacije kojima se pokazuje kako se došlo do tog agregata, a posebno se opisuju bilo kakve znatne promjene u upotrijebljenim izvorima i metodama te se objašnjavaju izmjene prijašnjih procjena BND-a.

Članak 3.

1. Kako bi se osigurala potpuna usklađenost s ESA-om 2010., države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu) popis izvora i metoda upotrijebljenih za izračun BND-a i njegovih sastavnih dijelova u skladu s ESA-om 2010.
2. Komisija provedbenim aktima utvrđuje detaljnu strukturu i sadržaj popisa iz stavka 1. te vremenski plan za njegovo ažuriranje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2.
3. Kako bi olakšala provođenje usporedivih analiza usklađenosti, Komisija izrađuje priručnik o popisu izvora i metoda u bliskoj suradnji sa stručnom skupinom iz članka 4.

Poglavlje III.

Postupci i provjere izračuna BND-a

Članak 4.

Komisija osniva formalnu stručnu skupinu, sastavljenu od predstavnika država članica kojom predsjedava predstavnik Komisije, koja savjetuje Komisiju i izražava svoja stajališta o usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti izračuna BND-a, ispituje pitanja provedbe ove Uredbe te donosi godišnja mišljenja o primjerenosti podataka o BND-u koje su dostavile države članice za potrebe vlastitih sredstava.

Članak 5.

1. Komisija provjerava izvore i metode u popisima iz članka 3. stavka 1. U tom se kontekstu upotrebljava model provjere koji izrađuje Komisija u bliskoj suradnji sa stručnom skupinom iz članka 4. Taj se model temelji na načelima istorazinskog ocjenjivanja i isplativosti.
2. Komisija provedbenim aktima donosi mjere za povećanje usporedivosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti podataka o BND-u. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2.

Članak 6.

1. Ne dovodeći u pitanje inspekcije utvrđene člankom 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 608/2014 Komisija (Eurostat) može provoditi informativne posjete u vezi s BND-om u državama članicama u slučajevima u kojima to smatra primjerenim.

2. Pri provedbi informativnih posjeta u državama članicama Komisija (Eurostat) može zatražiti pomoć stručnjaka za nacionalne račune koji predstavljaju nacionalna statistička tijela.

Stručnjaci za nacionalne račune upisuju se na popis koji se sastavlja na temelju dobrovoljnih prijedloga koje nacionalna tijela odgovorna za izvješćivanje o nacionalnim računima šalju Komisiji (Eurostatu).

Sudjelovanje država članica u tim je posjetima dobrovoljno.

Članak 7.

1. Komisiji pomaže Odbor za Europski statistički sustav osnovan Uredbom (EZ) br. 223/2009. Taj odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Poglavlje IV.

Završne odredbe

Članak 8.

Komisija najkasnije do 31. prosinca 2022. dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Uredbe.

Članak 9.

Direktiva 89/130/EEZ, Euratom i Uredba (EZ, Euratom) br. 1287/2003 stavljaju se izvan snage.

Upućivanja na akte stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskim tablicama u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 10.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*